

Από τον Έξαρχο Στέφανο στον Πατριάρχη Δανιήλ: Ογδόντα χρόνια ειρηνικών επισκέψεων Βούλγαρων Προκαθημένων στο Φανάρι

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Βουλγαρίας](#)

Με μία έκφραση ενότητας και πλήρους αναγνώρισης της κανονικής τάξης των Ορθοδόξων Εκκλησιών θα ολοκληρωθεί το 2025 καθώς από αύριο, ανήμερα της εορτής των Χριστουγέννων, ο Πατριάρχης Βουλγαρίας [κ.κ. Δανιήλ](#) θα πραγματοποιήσει ειρηνική επίσκεψη στο Σεπτό Κέντρο της Ορθοδοξίας, το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

- Των Νικολάου Ζαΐμη και Δημητρίου Χ. Παπαδόπουλου

Στο τρέχον έτος θα είναι ο δεύτερος Προκαθήμενος Ορθοδόξου Εκκλησίας που θα επισκεφθεί το Οικουμενικό Πατριαρχείο [καθώς τον Ιούνιο είχε πραγματοποιήσει ειρηνική επίσκεψη ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας κ.κ. Ιωάννης.](#)

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης [κ.κ. Βαρθολομαίος](#) και ο Πατριάρχης Βουλγαρίας κ.κ. Δανιήλ δεν είναι η πρώτη φορά που θα συνομιλήσουν. Στις 30 Ιουνίου 2024, ημέρα εκλογής και ενθρόνισης του Προκαθημένου της εν Βουλγαρία Ορθοδόξου Εκκλησίας, [ο Παναγιώτατος είχε μεταβεί στη Σόφια](#) για να συμμετάσχει στη χαρά της Τοπικής Εκκλησίας. [Η τελευταία τους συνάντηση ήταν στη Θεσσαλονίκη στα τέλη του περασμένου Σεπτεμβρίου](#) στο πλαίσιο του Β' Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 100 χρόνια από την ίδρυση και κυκλοφορία του περιοδικού "ΘΕΟΛΟΓΙΑ" της Εκκλησίας της Ελλάδος. Εκεί μάλιστα οριστικοποιήθηκε η ήδη εδώ και καιρό σχεδιαζόμενη ειρηνική επίσκεψη στο Φανάρι.

Πολυκύμαντες σχέσεις θεμελιωμένες στους βυζαντινούς χρόνους

Η αυριανή συνάντηση το απόγευμα στο Φανάρι, 1,5 χρόνο μετά την εκλογή του κ.κ. Δανιήλ, καθώς και το συλλείτουργο την Παρασκευή, 26 Δεκεμβρίου 2025, στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου, θα επιβεβαιώσουν την αδελφική σχέση των δύο Εκκλησιών και τον σεβασμό της θυγατρής Εκκλησίας της Βουλγαρίας προς την Μητέρα Εκκλησία, το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Μία σχέση που θεμελιώθηκε στους βυζαντινούς χρόνους με τη βάπτισή του Τσάρου Βόριδος - Μιχαήλ την εποχή που Πατριάρχης ήταν ο Μέγας Φώτιος.

Οι εκκλησιαστικές σχέσεις Κωνσταντινούπολης και Σόφιας, ήδη από τους βυζαντινούς χρόνους, δεν υπήρξε πάντοτε αρμονικές. Στο πέρασμα των αιώνων επηρεάστηκαν από ποικίλες ιστορικές συγκυρίες και πολιτικές εξελίξεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το σχίσμα από τις 16 Σεπτεμβρίου 1872 το οποίο δημιούργησε την "Βουλγαρική Εξαρχία" η οποία αποτέλεσε μελανό σημείο στην περιοχή της Μακεδονίας και της Θράκης για περίπου εβδομήντα χρόνια, μέχρι και το 1945. Τότε, η ηττημένη στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο Βουλγαρία, ζήτησε "συγγνώμη" για την εθνοφυλετική προσέγγιση του εκκλησιαστικού ζητήματος η οποία υποκινούνταν το κίνημα του πανσλαβισμού.

Το έτος 1945 αποτελεί ορόσημο για την μετέπειτα σχέση Εκκλησίας της Βουλγαρίας και Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ειρηνικές επισκέψεις Προκαθημένων της εν Βουλγαρία Εκκλησίας πραγματοποιούνται αδιάληπτα εδώ και ογδόντα χρόνια, ενώ διάφορες εσωτερικές κρίσεις εντός της Τοπικής αυτής Εκκλησίας των Βαλκανίων βρήκαν λύσεις από το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

МИРНИ ПОСЕЖЕНИЯ НА ПРЕДСТОЯТЕЛИТЕ НА БПЦ-БП ВЪВ ВСЕЛЕНСКАТА ПАТРИАРШИЯ

1945 г. - 2025 г.

Български екзарх
Стефан

Български
патриарх Кирил

Български
патриарх Максим

Български
патриарх Неофит

25.10.1945 г.

16.03.1962 г.

2.05.1973 г.

20.09.2013 г.

Από τον Έξαρχο Στέφανο στον Πατριάρχη Δανιήλ

Με αφορμή την επίσκεψη του Πατριάρχη κ.κ. Δανιήλ στην Κωνσταντινούπολη, το βουλγαρικό Πατριαρχείο στην επίσημη σελίδα του αναφέρεται σε ένα σύντομο ιστορικό στον θεσμό των ειρηνικών επισκέψεων στο Φανάρι τα τελευταία 80 χρόνια.

Η πρώτη ειρηνική επίσκεψη πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 1945 από τον τότε **Έξαρχο Στέφανο (1878 -1957)**, αμέσως μετά την κατάργηση του βουλγαρικού σχίσματος από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βενιαμίν. Στον λόγο του ο Έξαρχος Στέφανος αναφέρθηκε στο λυπηρό παρελθόν των σχέσεων των Εκκλησιών που είχε στιγματιστεί από τη δράση της Εξαρχίας αλλά και στο φωτεινό παρόν της αποκατάστασης της κοινωνίας. Ο Έξαρχος τέλεσε δυο Θείες Λειτουργίες, μια στη Σιδηρά Εκκλησία και μια στον Πατριαρχικό Ναό.

Ο Έξαρχος Στέφανος στο Οικουμενικό Πατριαρχείο

Η επόμενη ειρηνική επίσκεψη έχει και αυτή ιδιαίτερη σημασία καθώς πραγματοποιήθηκε μετά την ανύψωση της Εκκλησίας της Βουλγαρίας στην πατριαρχική τιμή το 1961, επί Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρα. Η ειρηνική επίσκεψη του **Πατριάρχη Βουλγαρίας Κυρίλλου (1901 - 1971)** ξεκίνησε στις 16 Μαρτίου 1962. Έγινε επίσημη υποδοχή και δοξολογία στον Πατριαρχικό Ναό και έπειτα αντηλλάγησαν προσφωνήσεις με τον Πατριάρχη Αθηναγόρα στην του θρόνου. Στις 18 Μαρτίου 1962, Κυριακή της Ορθοδοξίας, τελέστηκε Πατριαρχικό Συλλείτουργο ενώ τις επόμενες ημέρες ο Πατριάρχης Βουλγαρίας επισκέπτεται Ιερούς Ναούς, την Αγία Σοφία και τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης.

Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας και Πατριάρχης Βουλγαρίας Κύριλλος

Δύο χρόνια μετά την εκλογή του επισκέφθηκε το Οικουμενικό Πατριαρχείο ο μακροβιότερος μέχρι σήμερα (1971 -2012) Πατριάρχης Βουλγαρίας, Μάξιμος. Η ειρηνική επίσκεψη στο ξεκίνησε στις 2 Μαΐου 1973. Στις 3 Μαΐου έγινε επίσημη υποδοχή και δοξολογία. Τον Πατριάρχη Βουλγαρίας υποδέχτηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος. Στο πλαίσιο της παραμονής του επισκέφθηκε διάφορους ναού του Οικουμενικού Πατριαρχείου και την Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Κατά τους λόγους και τις ομιλίες κατά την παραμονή τονίστηκε γενικά η ενότητα των Εκκλησιών. Αμέσως μετά το Οικουμενικό Πατριαρχείο ο Πατριάρχης Μάξιμος πραγματοποίησε ειρηνικές επισκέψεις στα Παλαιά Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων.

Από το συλλείτουργο του Οικουμενικού Πατριάρχη Δημητρίου και τον Πατριάρχη Βουλγαρίας Μάξιμο

Η τελευταία ειρηνική επίσκεψη Πατριάρχη Βουλγαρία στο Οικουμενικό Πατριαρχείο έγινε το 2013, λίγο μετά την εκλογή του Πατριάρχη Νεοφύτου (1945 - 2024). Η υποδοχή έγινε από τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο ενώ ακολούθησε Δοξολογία στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό. Ακολούθησαν οι προσφωνήσεις στην Αίθουσα του Θρόνου και το συλλείτουργο στο Φανάρι στις 22 Σεπτεμβρίου 2013, με τις εκατέρωθεν προσφωνήσεις. Στις ημέρες της παραμονής του ο Πατριάρχης Βουλγαρίας Νεόφυτος επισκέπτεται Ιερούς Ναούς και την Θεολογική Σχολή της Χάλκης.

Στο Φανάρι της κατανόησης, της στήριξης και της αρωγής

Την πρώτη του επίσκεψη αναμένεται να πραγματοποιήσει από αύριο, Πέμπτη 25 Δεκεμβρίου 2025, ο Πατριάρχης Βουλγαρίας κ.κ. Νεόφυτος. [Σύμφωνα με το πρόγραμμα](#), ο υψηλός επισκέπτης της Μητρός Εκκλησίας θα προστή Δοξολογίας στον Πατριαρχικό Ναό, εν συνεχεία δε θα γίνει επισήμως δεκτός στην Αίθουσα του Θρόνου από τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο και της σεβασμίας Ιεραρχίας.

Την επομένη, Παρασκευή 26 Δεκεμβρίου, εορτή της Συνάξεως της Υπεραγίας Θεοτόκου, ο Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, θα προστή της πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας, εν συλλειτουργία μετά του Πατριάρχου Βουλγαρίας, και εκατέρωθεν Ιεραρχών.

Ο Πατριάρχης κ.κ. Δανιήλ, το Σάββατο 27 Δεκεμβρίου θα προεξάρχει της Θείας Λειτουργίας στην Βουλγαρική Εκκλησία του Αγίου Στεφάνου, γνωστή ως Βουλγαρική Σιδερένια Εκκλησία.

Όπως επιβεβαιώνει και το Πατριαρχείο Βουλγαρίας [στο ιστορικό του αφιέρωμα](#), οι ειρηνικές επισκέψεις του εκάστοτε Πατριάρχη Βουλγαρίας εκφράζουν την ενότητα που η Εκκλησία της Βουλγαρίας θέλει να δει στον Ορθόδοξο κόσμο και την ευγνωμοσύνη για τους δεσμούς μεταξύ του Πατριαρχείου Βουλγαρίας και του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Άλλωστε, [τα λόγια του Οικουμενικού Πατριάρχη προς τον νέο Προκαθήμενο της Βουλγαρικής Εκκλησίας](#) κατά την ενθρόνισή του το 2024, ανήμερα της εορτής της Σύναξης των Δώδεκα Αποστόλων, είχε χαρακτηριστικά: *Εἰς τὸ ταπεινόν, πλὴν ἀειλαμπὲς «Φανάριον», πάντα θὰ εὐρίσκῃς κατανόησιν, στήριξιν καὶ ἀρωγὴν. Εἰς αὐτὸ θὰ ἀναζωογονῆσαι ἐκ τῶν ζωοποιῶν ναμάτων τῆς Θεομητορικῆς Πόλεως, τῆς περικρατοῦσης μετ' ἐγκαρτερήσεως καὶ μυχίου εὐχαριστίας τὴν ὀρθότητα τῆς πίστεως καὶ τὴν κανονικὴν παράδοσιν τῆς ὑγιοῦς ἐκκλησιολογίας”.*

Φωτογραφία: Νίκος Παπαχρήστου/ Οικουμενικό Πατριαρχείο